

Med fullkomligaste högaktning har jag äran vara
Högädle Herr Senatorn och Riddarens

Ödmjukaste tjenare
Alex. Armfelt.

S:t Petersburg den 9/21. Januari 1865.

411 J. V. SNELLMAN – F. O. AF BRUNÉR 28.I 1865
RA, åttan af Brunérs samling

10

Välborne Herr Senator.

Nog sent uppfyller jag min skyldighet att med en ödmjuk tacksägelse från mitt hem bevisa min hågkomst af den välvilja, Välborne Herr Senatorn hade godheten låta komma mig till del under min vistelse i Petersburg. Hopadt arbete, korrt dagsljus och skrala ögon hafva nödtvunget inskränkt min korrespondens,

Haf godheten, Herr Senator, tro min försäkran, att jag på det högsta saknar Herrarnes förtroendefulla och vänliga umgänge och råd – här, der jag får lof att sluta mina officiela bekymmer inom mig. Det vore otacksamt, om jag härmed ville säga, att jag hos ärade embetsbröder icke rönt all välvilja. Men Herr Senatorn känner, hur det är, att hvar och en här har nog af sig och sitt, för att kunna serdeles intressera sig för en annans angelägenheter; och den nykomne är desto mera fremmande naturligtvis, ju mera parveny han råkar vara.

20

Uppskofvet i myntfrågan till 1/13 Juni kommer att göra bekymmer. Men jag hoppas allt dock skall gå väl, endast vi sedan hafva fria händer. Öfver 6 miljoner mark äro redan i Banken deponerade. Resten torde kunna väntas redan inom ett par veckor. Emedan likväl depositionen sker i vexlar på 3 månader, och då sista posten af de först deponerade 4 miljonerna är förfallen först i Maj, har jag för afsigt att i Senaten föreslå uppskof med allt beslut i frågan, på det att terminen 1/13 må blifva känd så sent som möjligt. Banken förlorar nemligen vid tidigare indragning diskonträntan; och äfven myntningen är en god förevändning för uppskof.

30

Tyvär sipprar mycket ut genom korrespondens från Petersburg. Jag har svårt att närmare tala derom; men känner specielt vägen för åtskilliga meddelanden äfven i denna sak. Mätte för all del det afgörande datum kunna hållas tyst. Grefvens bref derom har jag under försegling, deponerat bland secreta akter i Finanskontoret. Endast Thilén känner dess tillvaro – men icke innehållet.

40

Ärenden, angående hvilka snart afgörande motses, äro Bevillnings- och Bränvinsbrännings-författningarne. För Bevillningen måste en mängd åtgärder i tid vidtagas, Bränvinsfabrikanterna måste släpa virke på vinterföre – och derförinnan besluta sig, d. v. s. försäkra sig om kapital.

Kommer Ekon(omie) Departem(entet) att höras angående medlens användande (statslånet, sättet och ordningen, i händelse påräknadt belopp icke inflyter), och det icke anses lämpligt att sjelfva författningarne publiceras utan vidare, kunde kanske i ingressen sägas: »jemte det, Hans Majestät Nådigst godkänt det af Ständerna beslutade (för bränvinsmedlen kanske »föreslagna») användandet, i afseende hvarå vill utsända särskildt Nådigst meddelande» – eller så ungefär.

50

Förlåt min enträgenhet i denna affär; men jag fruktar, att, om ingen

modifikation i ordningen för medlens användande sker, jernvägarne komma att ligga ned för en obestämd framtid.

Det är rätt, att Ständerna få bestämma äfven öfver bränvinsmedlen. Men då de ansett proposition i detta hänseende = 0, så kunde dock värdigheten i detta hänseende fordra ett »ehuru». Uttrycklig, grundlaglig rättighet förefinnes här icke. Ständerna hafva sjelfve ansett frågan kunna afgöras af tre stånd – således ej för bevillning. Men det kan anses för klokt och billigt, att H^{kan}s M^{ajestät} häri medgifver rättigheten. Att äfven Senatens plenum icke sagt ett ord härom, tillhör
10 kanske vår barnsliga politiska ståndpunkt. Men i ett annat land, skulle sådant icke lemnas oanmärkt. För min del var jag redan förskräckt för den från pluralitetens afvikande talan, jag vågade taga mig i några landtdagsärenden. Ty tiga är vid den ändan af bordet loflig sed; och det är verkligen svårt, att *der* få tur för ett ord.

Angående Bankens öfverlemnande åt Ständerna, vore det oskickligt att något vidare tillägga. Men hårdt blefve det, att beröfvas äfven medlen för framgång resp^{ektive} göras ytterligare beroende i detta hänseende, sedan svårigheterna genom uppskofvet i myntreformens vidtagande i så hög grad ökats. Det verkligen stora moraliska ansvar,
20 jag i denna sak vågat ikläda mig, borde rättfärdiga min pretension på någon frihet i dess genomförande. Jag anser verkligen, att det icke varit för mycket, om en temporär Senatsexpedition af högst tre personer fått sig alla tillgöranden deri uppdragna. Dock erkänner jag med glädje, att Ekonomie Departementet hittills haft godheten obetingadt understöda mina förslag. Jag tror, det skulle skett äfven i Bankfrågan, om denna blifvit handlagd i Departementet. En utväg – som Baron Nordenstam föreslagit – vore, att låta med afgörandet hvila. Jag förutser, att statsverkets öfverlastande med Ryska sedlar och spekulationen på de
30 utsträcka den tilltänkta Interimsperioden till *ett helt* år. Så mycket svårare blir det, att lemna Banken åt en af ansvarigheten för reformen oberoende styrelse, hvars första ord måste blifva en klagan öfver den svåra ställning, i hvilken den och Banken blifvit försatt. Ty både den och allmänheten kommer att anse för oförstånd, hvad som varit nödtvång. Detta att bära skriket från alla håll, är en sak på köpet, som icke bekymrar mig, endast Gud ger lif och tid och fria händer. Jag beder, anse min tillförsigt icke för egenkärlek! Finnes en sådan tillförsigt icke, är det ju ren dårhusmessighet att något tillgöra.

Intet nytt, värdt att omtala förnimmes. Dock bekymmersam ställning i yttersta norden – men det är snart det eviga bekymret.
40

Bedjande att få framförd en ödmjuk helsning till Herr Senatorns älskvärda döttrar, har jag äran med utmärktaste Högaktning framhärda

Herr Senatorns
ödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors d. 28 Januari 1865.

P. S. Just nu meddelas mig, att Banken fått mottaga deposition 8
50 miljoner (säger *Åtta*) 140 tusen M^{ark} i valutor efter pari kurs. Det är ett hårdt slag, och det gäller att lovera. Det är ryktet härom och intrycket, jag fruktar – stormlöpning med Ryskt sedelmynt.